

639.

1466

1867.

№ 639.

Ma = rahwa

K a l e n d e r

ehf

L a h t = r a m a t

1867

aasta peale, pärrast

J e s u s s e K r i s t u s s e

füündimist.

Sel aastal on 365 päwa

Pernus,

trükitud ja müa W. Vormi jures.

Märfide selletaminne.

 noor ku.	 esjimenne werand.
 täis ku.	 wiimne werand.
P. Pühha.	p. pääw ja pärrast.
h. hommiko.	l. louna.
ö. öhto ja öse.	e. enne.

Nasta aead.

Kewwade hakkab 9. Märtsil hommiko kello 3, 15 min.
Sui hakkab 9. Junil öhto kello 11, 48 minuti.
Süggise hakkab 11. Sept. pärrast lõunat. kello 2,
11 minuti.
Talwe hakkab 10. Dets. homi. kello 8, 15 minuti.

Jõulo ja Wastla-päwa mahhet on 9 nädalat
2 päwa.

Von der Censur gestattet.

Dorpat, den 20. August 1866. (Nr. 99.)

Mõnne sündusse mällestus ja arw.

	Nastad.
Mailma lomisest	5816
Jesanda Jefusse Kristusse sündimisest	1867
Larto-liinna allustamisest	837
Mil ristiust Lihwlandi-male tulli	676
Talliina-liinna allustamisest	648
Berno-liinna allustamisest	612
Püsfirohho leidmisest	525
Ramato trüftitunsti leidmisest	427
Lutterusse õige usso üleswõtmisest	350
Wannast katkoaiast	210
Toomba põllemisest	183
Surest näljast Lihwlandi- ja Gestimaal	172
Peterburri-liinna allustamisest	164
Leisest katkoaiast	157
Mil meie ma Wennerigi wallitsusse alla sai	157
Larto sure koli eht akademi asutamisest	65
Mil usi rõugid hakkati pannema	64
Rui Prantsus Musko tulli ja tedda Wennerigist wäl- jaleti	55
Gesti-ma tallorahwa priits lastmisest	50
Meie Reisri herra Aletjandre sündimisest	49
Lihwlandi-ma tallorahwa priits lastmisest	48
Ue kirriko-seadusse järrel Jummalatenistus	33
Krimmi sõda hakkatusest	13
Meie armolinne Reiser Aletjander wallitsemas	13
Mil wimane suur hinge-kirjotus olli	9
Wenne-ma rahwa priits lastmisest	6

Kristusse ümberleitamiseft. Luf. 2, 21.

1 Pühhap.	Näri-pääw.	Uita Summal!
2 Esmasp.	Abel	☉ 6, 10' ö.
3 Teisip.	Set	Pilwes.
4 Keßnadd.	Enof	Parras
5 Neljap.	Simeon	külm.
6 Rede	3 Kunn. Pühh.	Selge
7 Laup.	Sulianus	

Jesüs 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.

8 Pühhap.	1. P. p. 3 K. P.	☉ 9, 12' h.
9 Esmasp.	Kaspar	ja
10 Teisip.	Baawli pääw	külm.
11 Keßnadd.	Hugo	Annab
12 Neljap.	Reinolt	nattuke
13 Rede	Natso	lund.
14 Laup.	Pällo	

Pulmad Rana linnas. Joann. 2, 1.

15 Pühhap.	2. P. p. 3 K. P.	☉ 4, 24, ö.
16 Esmasp.	Madli	Selge

17 Teisip.	Tönnisse pääw	ja
18 Keßnadd.	Saak	
19 Neljap.	Sara	kärre
20 Rede	Wab. Sebast.	
21 Laup.	Nedo	külm.

Pealikkust Kapernaumas. Matt. 8, 1.

22 Pühhap.	3. P. p. 3 K. P.	Heitlik.
23 Esmasp.	Lala	☉ 7, 52' ö.
24 Teisip.	Timoteus	Tulene.
25 Keßnadd.	Baawli ümb.	Külm
26 Neljap.	Hans	annab
27 Rede	Netta	taggasi.
28 Laup.	Karel	

Jesüs laemas. Matt. 8, 23.

29 Pühhap.	4. P. p. 3 K. P.	Tulene.
30 Esmasp.	Ludolw	Lund.
31 Teisip.	Ann	☉ 3, 17' h.

1sel touseb päite t. 8, 50 min.; lähhab loja t. 3, 29 min.

11mal	"	"	8, 33	"	"	3, 52	"
21sel	"	"	8, 12	"	"	4, 17	"

1 Kesknädd.	Pirit	Raunis
2 Neljap.	Rüünla pääw	külm.
3 Rede	Hanna	Tuiskab.
4 Laup.	Mai	

Umbrohuist nists sees. Matt. 13, 24.

5 Pühhap.	5. P. p. 3 R. P.	
6 Esmasp.	Lora	☉ 9, 17' ö.
7 Teisip.	Rikart	Heitlik.
8 Kesknädd.	Salomon	Selge
9 Neljap.	Polli	ja
10 Rede	Edo	
11 Laup.	Rosa	

Tõteggiaist winamäel. Matt. 20, 1.

12 Pühhap.	9. P. e. Kr. ii. P.	külm.
13 Esmasp.	Pegnina	
14 Teisip.	Valentin	☾ 1, 9' ö.
15 Kesknädd.	Tina	Lund.

16 Neljap.	Zula	Parras
17 Rede	Konstantin	
18 Laup.	Anton	külm.

Seme langeb mitmesugguse ma peale. Lut. 8, 4.

19 Pühhap.	8. P. e. Kr. ii. P.	Waike.
20 Esmasp.	Alon	Pilwes.
21 Teisip.	Nora	
22 Kesknädd.	Peetre pääw	☉ 11, 14' h.
23 Neljap.	Mina	Selged
24 Rede	Madise pääw	tulesed
25 Laup.	Sehwim	

Kristusse kannatamisest. Lut. 18, 31.

26 Pühhap.	7. P. e. Kr. ii. P.	ilmad.
27 Esmasp.	Leander	Karre
28 Teisip.	Wastla pääw	külm.

Isel touseb päite t. 7, 45 min.; lähäb loja t. 4, 44 min.

11mal	"	"	7, 17	"	"	"	5, 11	"
21fel	"	"	7, 52	"	"	"	5, 33	"

1 Kesknädd.	Tuhka pääw	10, 23' h.
2 Neljap.	Lowisa	Selge
3 Rede	Kadde	ja
4 Laup.	Adrian	tulene.

Kristust kiisatasse. Matt. 4, 1.

5 Pühhap.	1. P. paastus	Peab
6 Esmasp.	Kotwrid	õ külma.
7 Teisip.	Perpetua	
8 Kesknädd.	Palwe pääw	10, 31' h.
9 Neljap.	Põri pääw	Lähhäb
10 Rede	Mif	
11 Laup.	Kaupo	fullale.

Kananea-ma naesest. Matt. 15, 21.

12 Pühhap.	2. P. paastus	Annab
13 Esmasp.	Ernst	rohkeste
14 Teisip.	Matilde	lund.
15 Kesknädd.	Lagus	
16 Neljap.	Kaabriel	9, 22' h.
17 Rede	Druto	Tuiskab.

18 Laup.	Anno	Ranged
----------	------	--------

Kristus aiab turja waimo wälja. Luf. 11, 14.

19 Pühhap.	3. P. paastus	õ külmad.
20 Esmasp.	Mila	Lund.
21 Teisip.	Pent	Selge.
22 Kesknädd.	Kawael	
23 Neljap.	Tiits	11, 10' õ.
24 Rede	Koort	
25 Laup.	Paasto M. p.	Ilmad

Kristus södab 5000 meest. Joann. 6, 1.

26 Pühhap.	4. P. paastus	lähmad
27 Esmasp.	Kustaw	
28 Teisip.	Kido	fullale.
29 Kesknädd.	Wane	
30 Neljap.	Uad	4, 45' õ.
31 Rede	Tetel	Wihma.

Isel touseb päike t. 6, 25 min.; lähhäb loja t. 5, 55 min.

11mal	"	"	5, 54	"	"	6, 20
21sel	"	"	5, 26	"	"	6, 43

1 Laup.	Karjalasfm. p.	Heitlik.
Jesust wiisatatsi tiwwidega. Joann. 8, 46.		
2 Pühhap.	5. P. paastus	Saeab
3 Esmasp.	Berdinand	raitsakast.
4 Teisip.	Ambrosius	
5 Kesknädd.	Maksim	Tormine.
6 Neljap.	Kölestin	
7 Rede	Aron	☉ 12, 42' ö.
8 Laup.	Maalken	

Kristusse jisselöitmisest. Matt. 21, 1.		
9 Pühhap.	6. P. paastus	Selge.
10 Esmasp.	Leo	
11 Teisip.	Kerman	Kaunid
12 Kesknädd.	Julius	sojad
13 Neljap.	Suur Neljap.	
14 Rede	Suur Rede. Künni pääw.	
15 Laup.	Lemet	☉ 3, 37' h.

Kristusse ülestoumisest. Mark. 16, 1.		
16 Pühhap.	1. Ülest. P.	ja

17 Esmasp.	2. Ülest. P.	felged
18 Teisip.	Waler	pawad.
19 Kesknädd.	Maia	
20 Neljap.	Pärt	Heitlik.
21 Rede	Siim	
22 Laup.	Kajuš	☉ 9, 17' e.l.

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.		
23 Pühhap.	1. P. p. üll. P.	Jürri pääw.
24 Esmasp.	Albert	
25 Teisip.	Markusse p.	Peab
26 Kesknädd.	Toots	ö külma.
27 Neljap.	Uddo	
28 Rede	Wabo	☉ 11, 41' ö.
29 Laup.	Raimund	Willo

Heast karjatsest. Joann. 10, 11.		
30 Pühhap.	2. P. p. üll. P.	tuul.
Ihel touseb päike t. 4, 54 min.; lähäb loja t. 7, 9 min.		
11mal	" " " 4, 25	" " " 7, 33
21sel	" " " 3, 58	" " " 7, 56

1 Esmasp.	Wolbri p.	fülli nädal.	Annab
2 Teisip.	Sigismund		foja
3 Restnäd.	+ leidm. p.		wihma.
4 Neljap.	Tio		
5 Rede	Rottart		
6 Laup.	Nero		3, 29' p.l.

Üritesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

7 Pühhap.	3. P. p. üll. P.	fülli nädal.	Rest-
8 Esmasp.	Laas		päwa
9 Teisip.	Niggulas		foe.
10 Restnäd.	Kert		Pilwe.
11 Neljap.	Wiktor		Miske
12 Rede	Tidrik		ilm.
13 Laup.	Wiitso		

Kristusse ärraminnemisseft. Joann. 16, 5.

14 Pühhap.	4. P. p. üll. P.	fülli näd.	6, 58, ö.
15 Esmasp.	Sohwi		Selge
16 Teisip.	Kreet		
17 Restnäd.	Dkse		ja foe.

18 Neljap.	Erik	fülli n.	Annab
19 Rede	Wilip		
20 Laup.	Pil		wihma.

Öigest pallumisseft. Joann. 16, 23.

21 Pühhap.	5. P. p. üll. P.	fülli nädal.	4, 50' p.l.
22 Esmasp.	Mili		Kuivad
23 Teisip.	Ned		ööd.
24 Restnäd.	Ester		Restpäwa
25 Neljap.	Suur ristip.		öige
26 Rede	Eduard		foe.
27 Laup.	Peet		

Römustajast. Joann. 15, 26.

28 Pühhap.	6. P. p. üll. P.	fülli näd.	8, 14' h.
29 Esmasp.	Mats		Ilmad
30 Teisip.	Wigand		lähwad.
31 Restnäd.	Nelli		sojemaks.

1. sel. touhe päite t.	3, 42 min.	lähkäs loja t.	8, 20 min.
11mal "	3, 13 "	" "	8, 42 "
21. sel "	2, 56 "	" "	9, 0 "

1 Neljap.	Glo	4. t. n.	Sojad
2 Rede	Merta		
3 Laup.	Eifo		ilmad.

Pühhaſt Waimuſt. Joann. 14, 23.

4 Pühhap.	1. Suiste P.	3. kulli nädal.	☉ 6, 31' h.
5 Eſmaſp.	2. Suiste P.		
6 Teiſip.	Artuſ		
7 Reſknädd.	Lufreſſia	3. kulli nädal.	Pilwitab.
8 Neljap.	Medarduſ		Tulene
9 Rede	Pittkem pääw		ja
10 Laup.	Blawiuſ		

Jeſuſ ja Nikodemuſ. Joann. 3, 1.

11 Pühhap.	3 aino Jum. P.	2. kulli nädal.	ſaeab
12 Eſmaſp.	Mulika		
13 Teiſip.	Tobi		☉ 7, 4' h.
14 Reſknädd.	Setlow	2. kulli nädal.	uddu
15 Neljap.	Wiit		
16 Rede	Juſtina		wihma.

17 Laup.	Kriſti	Mallikſed
----------	--------	-----------

Rikkakſt mehheſt ja Laatſaruſſeſt. Lut. 16, 19.

18 Pühhap.	1. P. p. 3a. J. P.	1. kulli nädal.	☉ 11, 25' ö.
19 Eſmaſp.	Tintſ		
20 Teiſip.	Minni		
21 Reſknädd.	Rael	1. kulli nädal.	ſojad
22 Neljap.	Tiit		päwad.
23 Rede	Ukſel		Annab
24 Laup.	Jani pääw		wihma.

Sureſt õhto ſõmaaiſt. Lut. 14, 16.

25 Pühhap.	2. P. p. 3a. J. P.	☉ 7, 8' ö.	Wägga
26 Eſmaſp.	Jeremiaſ		
27 Teiſip.	Waldeka		
28 Reſknädd.	Joſua	☉ 7, 8' ö.	pallamad
29 Neljap.	Peter Pauli p.		päwad.
30 Rede	Lilla		

1ſel touſeb päite t. 2, 46 min.; lähhäb loja t. 9, 14 min.

11mal	"	"	2, 45	"	"	"	9, 17	"
21ſel	"	"	2, 54	"	"	"	9, 14	"

1 Laup.	Leobald	Wägga
Ärrakaddunud lambast. Luf. 15, 1.		
2 Pühhap.	3. P. p. 3 a. J. P.	Heina M. p.
3 Esmasp.	Kornelius	sojad
4 Teisip.	Ulrik	☉ 9, 32' e.
5 Resknädd.	Anselm	felged
6 Neljap.	Hektor	pawad.
7 Rede	Semetrius	
8 Laup.	Kilian	Wihma.

Olge armolissed. Luf. 6, 36.

9 Pühhap.	4. P. p. 3 a. J. P.	Annab
10 Esmasp.	7 wennaste p.	kaunis
11 Teisip.	Eleonora	☾ 4, 9' p.l.
12 Resknädd.	Hindrik	rohkeste
13 Neljap.	Marreti pääw	wihma.
14 Rede	Ponawent	
15 Laup.	Apostl. lahk.	

Rohkest kalla-sagist. Luf. 5, 1.

16 Pühhap.	5. P. p. 3 a. J. P.	Saggedad
17 Esmasp.	Aleksius	

18 Teisip.	Rosina	wihma
19 Resknädd.	Rabbe	☉ 6, 20' h.
20 Neljap.	Elias	ood.
21 Rede	Daniel	
22 Laup.	Maria Magd.	Sojad

Wariferide õigussest. Matt. 5, 20.

23 Pühhap.	6. P. p. 3 a. J. P.	waggad
24 Esmasp.	Kristina	ja
25 Teisip.	Jakobi pääw	☉ 8, 45' h.
26 Resknädd.	Anna	kennad
27 Neljap.	Marta	
28 Rede	Plato	ilmad.
29 Laup.	Olewi pääw	

4000 mehhe jootmissest. Mark. 8, 1.

30 Pühhap.	7. P. p. 3 a. J. P.	Mürristab.
31 Esmasp.	Erm	

Ihel touseh päite t. 3, 6 min.; lähkaj loja t. 9, 3 min.					
11mal	"	"	3, 26	"	" 8, 45
21hel	"	"	3, 47	"	" 8, 23

1 Teisip.	Peetr. wang.	Heitlik.
2 Restnådd.	Hannibal	
3 Neljap.	August	⊙ 12, 14' l.
4 Rede	Mia	Willo.
5 Laup.	Olo	Wihma.

Walle-prohwetideft. Matt. 7, 15.

6 Pühhap.	8. P. p. 3 a. J. P.	Willo
7 Esmasp.	Lõnno	tuul.
8 Teisip.	Kotlep	Ullalinne
9 Restnådd.	Romanus	
10 Neljap.	Lauritse pääw	⊙ 10, 58' ö.
11 Rede	Olga	wihm.
12 Laup.	Klara	

Illetohtusest maia-piddajast. Luf. 16, 1.

13 Pühhap.	9. P. p. 3 a. J. P.	Ilmad
14 Esmasp.	Eusebius	
15 Teisip.	Küllli Maria p.	lähwad
16 Restnådd.	Isak	
17 Neljap.	Willibald	⊙ 2, 41' p. l.

18 Rede	Leno	fuiwale.
19 Laup.	Sebald	

Jerusalemma ärrarikkumisseft. Luf. 19, 41.

20 Pühhap.	10. P. p. 3 a. J. P.	Pilwes.
21 Esmasp.	Rut	Annab
22 Teisip.	Willibert	wihma.
23 Restnådd.	Sakarias	
24 Neljap.	Pertli pääw	
25 Rede	Ludwik	⊙ 1, 8' ö.
26 Laup.	Natalie	

Wariserist ja tõlnerist. Luf. 18, 9.

27 Pühhap.	11. P. p. 3 a. J. P.	Šse
28 Esmasp.	Kusti	wihma,
29 Teisip.	Joann. hukf.	päwa
30 Restnådd.	Aleksander	felge.
31 Neljap.	Rebekka	

Isel touseb päite f. 4, 13 min.; lähhab loja f. 7, 55 min.

11mal	"	"	4, 36	"	"	"	7, 27	"
21fel	"	"	4, 59	"	"	"	6, 58	"

1 Rede	Egidius	Alalissed
2 Laup.	Lisa	☉ 2, 9' h.

Kurdist ja teletumast. Mark. 7, 31.

3 Pühhap.	12. P.p. 3a. J. P.	selged
4 Esmasp.	Mal	ja
5 Teisip.	Moses	fojad
6 Kesknädd.	Magnus	ilmad.
7 Neljap.	Regina	
8 Rede	Maria sünd. p.	
9 Laup.	Pruno	☉ 4, 45' h.

Breestrist ja Samaria-mehhest. Luk. 10, 23.

10 Pühhap.	13. P.p. 3a. J. P.	Selge
11 Esmasp.	Pöri pääw.	
12 Teisip.	Sirus	ja soe.
13 Kesknädd.	Amatus	Uddune.
14 Neljap.	Risti üllend.	
15 Rede	Nikodemus	
16 Laup.	Lena	☉ 1, 18' ö.

Rünnest piddalitöbbisest. Luk. 17, 11.

17 Pühhap.	14. P.p. 3a. J. P.	Willud
18 Esmasp.	Titus	ööd.
19 Teisip.	Berner	Selge.
20 Kesknädd.	Jana	Kesk-päwa
21 Neljap.	Mattensje pääw	soe.
22 Rede	Morits	
23 Laup.	Hosea	☉ 7, 54' ö.

Mammonast. Matt. 6, 24.

24 Pühhap.	15. P.p. 3a. J. P.	Joann. sam.
25 Esmasp.	Kleopas	Wihmased
26 Teisip.	Joann. öpp.	ja
27 Kesknädd.	Adolw	tormised
28 Neljap.	Wentfel	ilmad.
29 Rede	Mihkle pääw	
30 Laup.	Hironimus	

1sel touseb päite t. 5, 24 min.; lähkäs loja t. 6, 26 min.

11mal	"	"	5, 47	"	"	"	5, 56	"
21sel	"	"	6, 10	"	"	"	5, 27	"

Naini-linna suruust. Luf. 7, 11.

1 Pühhap.	16. P.p. 3a. J. P.	3, 59' p.l.
2 Esmasp.	Leikusse P.	Pilves
3 Teisip.	Prants	ja
4 Keisnadd.	Tairus	tormine.
5 Neljap.	Prantsiskus	Kulmad
6 Rede	Amalie	ööd.
7 Laup.	Wides	
	Alwil	

Wee-többiseft. Luf. 14, 1.

8 Pühhap.	17. P.p. 3a. J. P.	10, 53 e.l.
9 Esmasp.	Pridrif	Wihma.
10 Teisip.	Kai	Kange
11 Keisnadd.	Purkart	tuul.
12 Neljap.	Walwrid	S-kulm.
13 Rede	Angelus	
14 Laup.	Willemine	

Suremast käsust. Matt. 22, 34.

15 Pühhap.	18. P.p. 3a. J. P.	2, 39, p.l.
16 Esmasp.	Tekla	Selge.

17 Teisip.	Dlop	
18 Keisnadd.	Luka pääw	Saeab
19 Neljap.	Ello	
20 Rede	Wendelin	raitsakast.
21 Laup.	Ursel	

Alwatud innimesseft. Matt. 9, 1.

22 Pühhap.	19. P.p. 3a. J. P.	Lutterusse P.
23 Esmasp.	Sewerin	4, 4' p.l.
24 Teisip.	Salome	Soe.
25 Keisnadd.	Krispin	Annab
26 Neljap.	Amandus	rohkeste
27 Rede	Kapitolin	wihma.
28 Laup.	Simon	

Pulma rideft. Matt. 22, 1.

29 Pühhap.	20. P.p. 3a. J. P.	Selge.
30 Esmasp.	Absalon	
31 Teisip.	Wattele	2, 46' d.

Isef touseb päife t. 6, 34 min.; lähhab loja t. 4, 57 min.

11mal	"	"	6, 59	"	"	"	4, 29	"
21fel	"	"	7, 24	"	"	"	4, 3	"

1 Refknädd.	Pühade päär	Wihma
2 Neljap.	Hingede päär	ja
3 Rede	Atko	lund.
4 Laup.	Otto	

Runninga-mehhe poeast. Joann. 4, 47.

5 Pühhap.	21. P.p. 3 a. J. P.	Külm
6 Esmasp.	Lenard	☾ 6, 42' d.
7 Teisip.	Enno	lähhab
8 Refknädd.	Brits	fangemaks.
9 Neljap.	Teodor	Lund.
10 Rede	Martin Lutter	Kärre
11 Laup.	Martin piiskop.	

Kawmalast fullafest. Matt. 18, 23.

12 Pühhap.	22. P.p. 3 a. J. P.	külm.
13 Esmasp.	Arkadius	
14 Teisip.	Aurora	☉ 6, 47' h.
15 Refknädd.	Leopold	
16 Neljap.	Asse	Heitlik.

17 Rede	Ottomar	Pilwes.
18 Laup.	Sofrates	

Kohto rahhast. Matt. 22, 15.

19 Pühhap.	23. P.p. 3 a. J. P.	Miske.
20 Esmasp.	Amos	ilm.
21 Teisip.	Maria ohw. p.	
22 Refknädd.	Pastian	☾ 11, 47 e. l.
23 Neljap.	Klement	
24 Rede	Josias	Wihma.
25 Laup.	Kadrina päär	

Sairi tütreft. Matt. 9, 18.

26 Pühhap.	24. P.p. 3 a. J. P.	Surnute P.
27 Esmasp.	Jesaias	Pehme
28 Teisip.	Katta	ilm.
29 Refknädd.	Emart	☉ 1, 46' p. l.
30 Neljap.	Andresse päär	Lund.

11el touseb päite t. 7, 52 min.; lähhab loja t. 3, 26 min.

11mal	"	"	8, 16	"	"	3, 17
211el	"	"	8, 37	"	"	3, 57

1 Rede	Krent	Külm.
2 Laup.	Kandidus	
Kristusse fiske söitmisest. Matt. 21, 1.		
3 Pühhap.	1. Kr. tull. P.	Lund.
4 Esmasp.	Parbo	Selge.
5 Teisip.	Sabina	
6 Kesknädd.	Niggula pääw	☉ 5, 11' h.
7 Neljap.	Maunus	Parras
8 Rede	Maria sam. p.	
9 Laup.	Lühhem pääw	külm.
Wiimse päwa tähtedest. Luf. 21, 25.		
10 Pühhap.	2. Kr. tull. P.	Selged
11 Esmasp.	Woldemar	ja
12 Teisip.	Tili	külmad
13 Kesknädd.	Luutsia	
14 Neljap.	NikasiuS	☉ 1, 15' h.
15 Rede	Joanna	
16 Laup.	Alwina	ilmad.

Joannes wangi tornis. Matt. 11, 2.

17 Pühhap. | 3. Kr. tull. P. | Heitlik.

18 Esmasp.	Kristohw	Tõrmised
19 Teisip.	Lot	ja
20 Kesknädd.	Abram	tuisused
21 Neljap.	Toma pääw	
22 Rede	Peata	☉ 3, 52' h.
23 Laup.	Tohwer	päwad.

Joannesje tunnistus. Joann. 1, 19.

24 Pühhap.	4. Kr. tull. P.	Parras
25 Esmasp.	1. Jõulo P.	
26 Teisip.	2. Jõulo P.	külm.
27 Kesknädd.	Erw. Joann.	
28 Neljap.	Süta laste p.	☉ 10, 42' ö.
29 Rede	Noa	Selge
30 Laup.	Tawet	taewas.

Simeon ja Anna. Luf. 2, 33.

31 Pühhap. | P. p. Jõulo. | Lund.

11el touseb päite t. 8, 53 min.; lähkäs loja t. 2, 56 min.
 11mal " " " 9, 1 " " " 2, 58 "
 21sel " " " 8, 52 " " " 3, 0 "

Päwa- ja ku-warjutamissed.

Tännampde warjutakse päilest tats ja kuud tats lorda; agga kunnagist on üks meie maal nähtaw.

1) Päwa warjutamine hakkab 22. Webruaril enne lõunat tello 10, 14 minuti ja lõppeb lõuna tello 12, 57 min.

2) Ku warjutamine hakkab 2. Septembril õi tello 12, 34 minuti ja lõppeb tello 3, 32 minuti.

Krono-pühhad,

mis ue firriko seadusse järrele ka Ma firritutes tullemad piddada.

1. Kuunla-ku 19. päwal. Meie sure Keisri Aleksander Nikolajewitsi wallitsusse hakatusse pääw.

2. Kuunla-ku 26. päwal. Tsesarewitsi Suurwürost aujärje pärria Aleksander Aleksandrowitschi sündimisse pääw.

3. Jürri-ku 17. päwal. Meie sure Keisri ja keige Wenne-rigi wallitseja Aleksander Nikolajewitsi sündimisse pääw.

4. Heina-ku 22. päwal. Meie sure Keisri proua Maria Aleksandrowna nimme p.

5. Heina-ku 27. päwal. Meie sure Keisri proua Maria Aleksandrowna sündimisse p.

6. Leikusse-ku 26. päwal. Meie sure Keisri herra ja temma Abbikasa kronimisse pääw.

7. Leikusse-ku 30. päwal. Meie sure Keisri herra Aleksander Nikolajewitschi ja ka Suurwürost ja aujärje pärria Aleksander Aleksandrowitschi nimme pääw.

Meidsinnatsid krono-pühhi petakse nenda kui Paasto jutluisse päiwi.

Üllemawallitseja suggufelts.

Aleksander II. keige Wenne-rigi wallitseja ja Keiser, ja ka Pola-ma kuningas j. n. e., sündinud 17. Aprillil 1818.

Maria Aleksandrowna, Keisri proua, sündinud 27. Julil 1824.

Nende lapsed: 1) Tsesarewits, suurwürost ja aujärje pärria Aleksander Aleksandrowits; sünd. 26. Webruaril 1845. 2) Suurwürost Wladimir Aleksandrowits; sünd. 10. Aprillil 1847. 3) Suurwürost Aleksei Aleksandrowits; sünd. 2. Jaanuaril 1850. 4) Suurwürosti Printses Ma-

ria Aleksandrowna; sünd. 5. Oktobril 1853. 5) Suurwürl Sergei Aleksandrowits; sünd. 29. Aprillil 1857. 6) Suurwürl Paul Aleksandrowits; sünd. 21. Septembril 1860.

Reisri wennad:

1) Suurwürl Konstantin Nikolajewits; sünd. 9. Septembril 1827.

Temma proua Aleksandra Iosepowna; sünd. 8. Julil 1830.

Nende lapsed: 1) Nikolai Konstantinowits; sünd. 2. Webruaril 1850. 2) Olga Konstantinowna; sünd. 22. Augustil 1851. 3) Wera Konstantinowna; sünd. 4. Webruaril 1854. 4) Konstantin Konstantinowits; sünd. 10. Augustil 1858. 5) Dmitri Konstantinowits; sündin. 1. Julil 1860. 6) Wjatscheslaw Konstantinowits; sünd. 1. Julil 1862.

2) Suurwürl Nikolai Nikolajewits; sünd. 27. Julil 1831.

Temma proua: Aleksandra Petrowna; sünd. 21. Mail 1838.

Nende poeg: Nikolai Nikolajewits; sünd. 6. Nowembril 1856.

3) Suurwürl Mihail Nikolajewits; sünd. 13. Oktobril 1832.

Temma proua Olga Weodorowna; sünd. 8. Septembril 1839.

Nende lapsed: 1) Nikolai Mihailowits; sünd. 14. Aprillil 1859. 2) Anastasia Mihailowna; sündin. 16. Julil 1860. 3) Mihael Mihailowits; sünd. 4. Oktobril 1861. 4) Georgi Mihailowits; sünd. 11. Augustil 1863. 5) Aleksander Mihailowitsch, sündinud 1. Aprillil 1866.

Reisri ded:

1) Suurwürlsti Printses Maria Nikolajewna, Leichtenbergi Printsi Maksimilianile proua; sünd. 6. Augustil 1819.

Temma lapsed: 1) Maria Maksimilianowna; sünd. 4. Oktobril 1841. 2) Nikolai Maksimilianowits; sünd. 23.

Julil 1843. 3) Eugenia Maksimilianowna; sündin. 20. Martsil 1845. 4) Eugen Maksimilianowits; sünd. 27. Januaril 1847. 5) Sergei Maksimilianowits; sünd. 8. Detsembril 1849. 6) Georg Maksimilianowits; sünd. 17. Webruaril 1852.

2) Suurwürsti Printsess Olga Nikolajewna, Würtembergi Printsessi Karel Wridrixi Aleksandre proua; sünd. 30. Aug. 1822. Helena Pawlowna, Würtembergi Printsessi, Suurwürl Mihail Pawlowitsi lesk proua; sünd. 28. Detsembril 1806.

Temma tüttar: Katarina Mihailowna, Meklenburri-Strelitsi Hertsoigi Georg August Ernst Adolw Karl Ludwigi proua; sünd. 16. Augustil 1827.

Teadaandmine,

mil ramato-postid tulles ja lähkewad.

Saga Restnädal ja Laupäew tulles postid ja toewad ramatuid iggast Ma jaut, lähkewad ka neilhammal päiwil jälle ärra.

Rahha kirjad ja muud hinna wärlissed asjad, mis Ma,

Musto ja teige Wennema sisse lähkewad, moetasse Teispääw ja Rebe pärrast löunat tello 4 — 6 wasto, ja muud kirjad Restnädal ja Laupäew enne löunat tello 8 — 10 ja Neljapäew enne löunat tello 8 — 11 wasto.

Rahha kirjad ja muud hinna wärlissed asjad, mis Kuresfari, Tallinna, Tartu ja Peterburgi pole lähkewad, kui ka ühhel hobil muud kirjad, sawad Restnädala ja Laupäew enne löunat tello 8 — 2 ja ka muud kirjad mis Tallinna ja Peterburgi lähkewad, Esmaspäew enne löunat tello 8 — 11 wastowoetud.

Ramatud, mis teige Wenne riki lähkewad, makswad 10 kappikad hõbbemat lodi pealt.

Lada päiwe näitus.

N ä r i = k u ,

7mal Orgital, 2 päwa ja Tartus, 3 nädalat. 10. Haapsalus, 2 p. 17. Kollowerres, Länemaal, 2 p. 25. Pernus, hooste ja linna laat, 3 p. 25. Willandis, 3 p. 26. Keblaste-mois., linna laat, 2 p. 27. Rakwerre-linn., 2 p. Raplas, 3. Redel pärr. Nait.

R ü ü n l a = k u ,

2sel Paldiskis, 2 päwa. Walfas ja Willandis, saksa laat, mollemad 8 p. 3. Paides. 4. Tartus, 2 p. 6. Narwas, 4 p. 12. Kuresfari-linnas, saksa laat, 10 p. Lihholas,

Esmašpä enne Wastlap. Audrus, Rede enne Wastlap. Willandis, naddal parrast Suurt Neljapäwa. 20. Rigas, hooste laat.

P a a s t o = k u ,

Keila firriko jures esmašpääw parrast 3. pühha paastus, 2 päwa.

J ü r r i = k u ,

10. ja 11. Wörro liñnas kauba laat. 23. Annijde=mois. Harjo Jani kihh. 25. Wanna Sakkenhowi=moisas.

L e h h e = k u ,

9mal Rabbinaš.

J a n i = k u ,

11mal Wönno=liñnas, 7 p. 16. Rakwerre=liñn., 2 p. 20. Rigas, 3 nadd. Talliñnas, saksa laat, 2 nadd. ja Paides. 22. Willandi=liñn., 2 p. 24. Walga= ja Wörro=liñn. 27. Talliñnas. 29. Tartus ja Tarwaste=moisas.

H e i n a = k u ,

11el Pernus, 2 p. 2. Karksi=mois. 20. Pernus, saksa laat, 3 nadd., ja Rigas, willa laat, 3 p. 26. Wolmris.

L e i k u s s e = k u ,

10mal Lemsi=liñn, Moisekaste=mois. Wörro=maal, ja Walga=liñnas. 15. Helme=mois. 24. Kosse= ja Kosi=mois., Wirro=maal. 27. Ue=moisas, Willandi=maal. 28. Killingi=moisas. 30. Kaantso=moisas.

M i h k l e = k u ,

21el Abja= ja Tammište=mois. 4. Rabbina=mois. 6. Takeperri=mois., Helmekihh. 9. Adseli=, Kastna=, Purtniko=, Rõuge=mois. ja Tarto=liñn. 10. Mõnniste=, Patkulla= ja Oldre=mois. ja Paide=liñn. 13. Põrawerre=mois. 14. Antso=mois., Ue=mois. ja Haapsalo=liñn. 15. Kurrešare= ja Põltsama=liñnas, Koorte= ja Sallatsi=mois. 17. Kirrepil, Tartomaal. 18. Audro=mois. 20. Wandra=mois. ja Narwa liñnas. 21. Paldiškiš, Senno=mois. ja Wolmeri=liñnas. 24. Jõhwiš, Lihhola=, Willandi= ja Wörro=liñnas. 26. Talliñnas, 3 p. 29. Mihkli firriko jures; Reblaste= ja Keila=mois. Walga=, Rakwerre=, Tarto= ja Wastse=liñnas. Pernus, Esmašp. ja Teisip. enne

Mihkli p. Jõeletmes, Harjomaal nãddal pãr-
rast Mihklit. Rapla, 1. Redel pãrr. Mihklit.

W i n a = k u ,

11el Kurrešfare=linnas. 2. Wãste=mois. 4. Kol-
lowerres. 5. Rãbbinas ja Arwinurmes, Loh-
huso kulla jures, 2 p. 6. Tãrwaste=mois. 9.
Lemsi=linn. ja Tali wabrikus. 10. Rão=mois.
11. Wanna Sakkenhowi=mois. 13. Ulatš-
fiwwi=mois. 15. Luštimmerre= ja Wesk=mois.
16. Wõnno=linnas. 23. Wolmeri=linnas.

T a l w e = k u ,

11el Tartus. 8. Paides, linna laat, 2 p.
10. Mustwe=kullas, Walga= ja Wõrro=linnas.
15. Wiggala, Lãnemaal, linna laat, 2 p.
16. Woltweti=mois. 20. Walga= ja Wõrro-
linnas. 25. Willandis.

J õ u l o = k u ,

5mal Põrawerres, linna laat. 5. Rãbbinas.
Mãrjamal, 3. Kristusse tullemisse pũhh. Per-
nus, Esmaspã ja Teisipã enne Joulo.

Ue aasta laul.

Wifil: Kes Jummal lasteb tehha.

So isalikko armo lãbbi,
Dh Jummal! on meil ello weel
Kui keik ma=ilm siin tulles abbi,
Ei aitaš se meid surma teel;
Mũud seisame weel Sinno ees,
Se kalli ue aasta sees!

Kui mitto meist on mulda lãinud,
Se mõda lãinud aasta sees,
Kes sedda pãwa polle nãinud,
Mis tãnna on weel meie kães;
Mi, kui sa ue aasta tood,
Mi rahwast wiid ja jãlle tood.

Dh walwa jãlle meie ette,
Kui enne teggid armuga

Siin anname keik Sinno kätte,
Mi hinge, ihho, warra ka:
Meid hoia kurja patto eest
Ja kisso wälja hädda seest.

Kui leib nüüd seisab sures hindas,
Ehk polle müa ostada:
Eas' willi tõusta mulla-pindas
Ja walmis wiljaks kaswada,
Et rikkas kui ka kehwa mees,
Saaks leiba selle aasta sees.

Oh õnnista siin põllud, karjad,
Mis olled lonud meie heaks
Ja kauta keik patto-orjad
Ja dienda, mis olli weaks:
Et kauks wargus, kurri-keel
Ja pettus, ahnus, tigge meel.

Kül olleks rõõm siis maas ja taewas
Kui rahwas selle päwa näaks
Et kegi polleks patto waewas,
Mis kurri on, saaks jälle heaks,
Et keigil rikkumatta wiis,
Siis olleks Ma peal Paradis!

Kus wannemad on hauda lainud
Ja lapsed nutwad silma-wees,
Kes halled, kurwad päwad näinud
Ja palmes seiswad Sinno ees:
Siis kuiwata keik silma-weed
Ja juhata neid ello-teed

Kus usko kiustus tõuseb ilma,
Seal mõtta rahwast finnita,
Et süddames neil' polleks külma,
Waid mõtwad usko armasta;
Kes ussub lodab süddamest,
Se leiab armo iggawest.

Kül rahwas puab rikkust, rahha
Siin ahnest kofko korjades
Ja armastab, mis hirmus pahha
Seal jures kangelst orjades
Ja wallawad ka teiste werd,
Need palgaks sawad tulle-merd!

Ei aita Ma peal liad murred,
Ei kurjus, kartus, ahhastus,
Sa tead, oh hing! et üksford surred,

Seal otab sind suur rõmustus;
Se mõtte olgo igganes,
Sel' aastal sinno süddames.

Siiis tulleb Jummal sinno liggi
Ja seisab so eest päwad, ööd,
Ja õnnistab so waewa-higgi
Ja sinno rasket kätte-tööd,
Kui sa ei lange ärra sest,
Mis Jeesus sowib süddamest.

Siiis jägo sinno arm ja heldus,
Meil' jälle selle aasta sees
Üks liikumatta armo walgu
Mi mõttes, kui ka sõnnas, töds;
Ja keif mis figgib maas ja wees,
Saaks rohkest ue aasta sees!

Luit ja Liso.

Mõnne hea aasta eest elas Ranno küllas
wägga illus ja wisipärralinne tüttarlaps, nim-
mega Liso, kedda keif armastasid ja auustasid.
Ka elas temma naabris üks aumäärt noor-
mees nimmega Luit. Mõllemad nored inni-
messed watasid saggedaste armastusfega teine
teise peale ja wõtsid nõuks, eddespiddi abbi-
ellusse heita.

Sealsammas küllas olli weel üks teine noor-
mees, nimmega Laas, kes, kui ta näggi, et
Luit ja Liso teine teist sallisid, omma poolt
ärkas ja Lisut hakkas ka armastama. Kus
ta ial Lisuga kokko sai, seal olli kotsja-jut
lahti; agga Liso, kes mõllemid tundis, piddas
Luife armsamaks, sest et temma iggas asjas
kassin olli ja Laas jälle selle wasto kõrtsi kõi-
mist, joomist ja kardimangi armastas; selle-
pärast ei pannud Liso tedda tähhelegi ja läks
igga kord eest ärra, kui Laas temma jure tun-
gis, mis agga Laaso süddamest läbbi leikas!
Nenda ollid siis Luit ja Laas wihhamehhed.

Lui ei teinud sest kül ühtegi mälja; agga Laas kandis kurja ommas süddames.

Ühhel päwal tõstis Laas kulla rahwa juures kārra, et temmal 100 rubla olla ärrawarrastud ja armas ühhe ja teise peale, ning ütles wimaks igga ühhele wasto, et Lui ka sest peab teadma. Kui Liso sedda kulis, lõi temma südda raskeks ja kui Lui tuli, küsis temma, mis se jut piddi tähhendama ja kas se nenda piddi ollema? Agga Lui, kes isse holas, kassin ja rikkas mees olli, wabbandas mitme sõnnaga, et temma sest rahhast ühtegi ei tea ja ilmasüta olla.

Nenda ollid mõnned nāddalad mõda laianud, kui korraga kōhto-sullane sisse astus ja Luike kōhto ette kutsus. Kui Lui kōhto ette astus, küsis kōhhus, kas temma se warras piddi ollema? ja kui ta sedda wabbandas ja walleks ajas, satis kōhhus temma tubba lābbi otsima. Otsijad tullid taggasi ja tõid selle rahha, mis nemmad Luige toast nurgast, asjade taggant, ollid ülles leidnud. Nüüd ei maksnud ennam wabbandaminne ja walleks aja-

minne, sest et rahha temma toast olli leitud. Kōhhus mõistis tedda 3 aastaks wangirotto, rasked tööd teggema ja omma patto parrandama.

Nüüd sai Laas jälle tuult hingada. Liso, kes Luike süddamest armastas, ei woinud sedda ommeti mitte andeks anda, et temma kui waras olli leitud, ja Lui sedda temma eest warjanud ja ei tahtnud siis ka warga pruut ennam olla. Peale selle lippitses ja fitis Laas ennast, kui auusmees Liso ümber, kunni tedda wimaks kätte sai.

Lui widi kōhhe omma paika, kus temmal otsata rasked päwad ollid. Kaske tõ, waene toit, niiske korter ja waljud wallitsejad, waewasid tedda ärrarākimatta, ööd ja päwad! Et Lui agga holega omma tööd ärra teggi ja iggas asjas sõnnakulelik olli, laskis selle ma kuberner tedda jubba 2 aasta parrast wangist lahti. Kui ta nüüd lahti olli, ei tahtnud temma ennam omma küllasse ellama minna, kus Liso ja Laas ellasid ja iggamees sõrmega temma peale näitaks. Ta wõttis ommale passi ja läks kaugele kolmandama kih-

helfonda, ja rentis seal ommale kohta, ja kui keif olli korra peale seadnud, ka 1860 ommale naese wõttis, kes nifamma illus ja tõ armastaja olli, kui endine Liso. Luit olli agga wangi põlwe wiggas sanud, et tifikuse haigus temma jures nähha olli. Lisust ja Lasust ei teadnud temma middagi ja ei tahtnud ka teada! agga temma omma kallis naene ja laps surrid soja haiguse ärra ja nüüd olli temma jälle üksi ja wägga kurb!

Selle aja sees anti kruno polest kasko, et nekrudi wõtminne peab tulles ja et iggaüks noor mees, kes wannaduse polest selle aelinne on, peab omma koggokonda taggasi tulles, kuida seadus sedda kassib. Nenda tulli ka Luit, wõttis numri ja lask!

Enne agga kui nekrudid ärra laskid, tulli kohtule firri ja rahha, selle palwega, et kohhus pididi Luige lahti lastma ja teist temma assemele kauplema. Luit ja kohhus ei sanud arro kust firri ja rahha tulnud; agga kohhe tulli teine, wõttis rahha ja astus Luige assemele, ja nenda sai temma ka kruno tenistuslest lahti.

Kui Luit nüüd keigist lahti olli, lask mõnne aea pärrast ka omma sündimise kohta waatma ja juhtus koggematta Lisuga kokko, kes mustas leina rides; sest temma Laas olli ärra furnud. Liso kutsus Luige omma maeasse, raskis temmale esmalt omma hädast ja lesse-põlwe kurwastusest kuma silma weega. Pärrast, kui Liso näggi, et Luit ikka üks ja sefamma wägga ja taksane olli, kuida temma enne olnud, ütles nuttes: „Minno armas Luit! Kas sa woid mulle ja weel ennam õnna Lasule andeks anda, keif sedda hädda ja õnetust, mis temma kurja mele läbbi sinno peale on tulnud? Kas sa tead ka, kes sind kruno tenistuslest on lahti olnud? Sedda teggin minna siis, kui ma arro sain, et sa nekrudiks ollid antud. Sest wata! minno õnnis mees olli jodik, kardimängia, laisk tõle ja iggawisi sandi melega. Mitto õõd jäi ta metsa joobnud mahha, külma kaste, tule ja kurja ilma kätte mārja Ma peale mahha, külmetas kangeste, hakkas kedduma ja surri sedda hinda! Agga enne, kui surrema hakkas, kut-

sus mind omma wodi ette ja ütles: „Minno armas Eiso! üks asji on mul süddame peal, mis mind kelab surremast ja mis ma sinno eest ollen sallajas hoidnud; agga muido ei peäse ma sest hirmsast wallust, kui ma enne ei olle omma ränka patto sulle üles tunnistanud. Mõttele agga, kui ma sedda ei olleks teinud, siis ei olleks minna sind ka mitte saanud: Luit on ilmasüta! Sedda rahha, mis ma ütlesin warrastud ollewad, pistsin isse ühel päwal sallamahti temma tuppä, lüksin kohto ja andsin üles, et Luit sedda warrastanud, kuidä se rahha siis sealt ka leiti. Kui sa kuled, et temmal middagi waewa peaks ollema, siis aita tedda, minna ei woi ennam!“ Nenda panni ta pea mahha ja olli surnud!

„Wata Eiso!“ kostis Luit, „ma olin ilma süta ja julge selle peale, et üks Summal ellab, kes keik sallajad asjad päwa ette tõstab ja süddamette nõud amwalikkus teeb, sellepärast ollen ma omma koorma kandnud, werd higgistanud ja nutnud, kunni Sa mo palwet kulis. Minno terwis on wangi põlmes, raske

tõ ja märja aurawa seinde ja keldri siisse jäänud ja ei olle ennam lota, et endine terwis kätte tulleb. Keik se kibbe süddame wallo, mis ma ilma süta kannatafin, on mo terwist mahha rõhhunud, et selle ilma ello mo melest ühegi ennam ei maksa. Summal andko temmele andeks! minna ollen jubba andeks annud, sest ma teadsin, et ei kegi mu sedda rahha minno tuppä ei woinud paäna, kui Laas isse, ja sedda keik sinno pärrast; Eiso! agga kes wõis mind uskuda ehk aidata?

Sedda asja andis Eiso ka kohtule ja ni mitme teisele teada; agga se keik olli wägga hiljaks läinud. Luit toitis ennast weel monne aea tõga ja läks norelt hingama. Ni kaua agga, kui temma ellas, laulis temma igga õhto ühte Kalendri laulosalmi, mis nenda on lugeda;

Kes ilmasüta wangi said

Ta kaua wet ja leiba söid,

Niüd ootwad omma lunnastust

Ta pärrast hinge õnnistust!

Ei so ells ommas lesse põlmes puhast ja
kassinat ello, kuidas se temma wiis norest sa-
di olnud ja olli wägga kurb Luige parrast,
kedda Laas ni hirmsaste olli kiusanud, et enne
aega piddi hauda minnema, kunni ka temma
mulda läks.

Nenda on keif selle aea kannatamisest,
mis saggedaste agga surmaga lõppewad, kus
keif hädada ja waew lõppeb. Selleparrast pra-
me ikka ütlemä:

Mullast ollen ma,

Mullaks saan ma ka,

Mullast arratab mind ülles

Jesus! ja siis Temma süles

Hingan rahhuga;

Mullast ollen ma!

Se ei olle mitte kuulnud jut, waid tõeste
nenda sündinud ello luggo, kust iggamees woib
nähha, kui suurt hädada, kurri meel woib tei-
sele tehha ja mis süddame hädada Laas isse
surma tunnil on tunda sanud.

Hädada! hädada! sadab kurjus,

Rahho rõõm on Jesu warjus!

Kurm külw, rõmus leikus.

Kes sedda ei peaks teadma, et kurwast kül-
wist rõmus leikus tulleb, sedda ei woi minna
ristiinnimesseks piddada, — pühha kirri rõ-
gib jo wägga selgeste, et risti ja willetsusse
lääbi iggameest ello peame parrima. Agga ka
jubba siin ma peal saab ni mõnni sedda head
wahhetust tunda ja katsu, siin üks tükkike sesug-
gust wahhetust, mis isseennest liig wanna polle.

Aastal 1856 istusid ühhel kennal kewma-
disel õhtul mõnned sõbrad ühhes koos, joda-
ma wina klafid ees. Mitto neist ollid ka
paljo reisinud ja wägga kaugel käinud, mui-
dogi teada, et nad siis ka mõnda ollid näi-
nud: piddi siis iggaüks aawitekse ühhe kenna
jutto kõnnelema sest, mis kegi omma reisi peal
näinud ehk kuulnud. Rõnneles siis üks neist
ühhe tõeste sündinud tükki ühhest Wenne mõis-
nikkust, mis teistele just auuks ei olnud. Ag-
ga minna ommast kohast kostsin nende eest
mõnne sõnnaga, sest et ma neist ka mõnda
head teadsin.

„Brawo!“ hüdis sõbber B. minno jutto peale, andis mulle kät ja ütles: „Mis praego neist head räkisite, sedda tahhan minna tõeks teha. — Teie teate, et ma enne Peterburgis kullasep-meister olin, ja kui mo terwis wae-
feks jäi, andsin ammeti poea holeks ja tul-
lin sia omma terwist kohhendama. Seal sain
ühhe nore, wägga hästi õppetud kaupmehhega
esiste tuttawaeks, pärrast sõbraeks ja wimaeks
nisugguseks sõbraeks, mis ennam, kui mitme
wenna sõbrus.

Selle sõbraga ollime mollemad ühhe wõe-
raspeo peale pallutud. Ta olli muido ikka
kaunis rõmus ja lustilinne, agga seal olli tem-
ma ni kurw, nago olleks ta omma armsaid
wannemid tagga leinanud, et mul temma pär-
rast üsna halle meel olli. Muido, kui ta kūs-
sagil wõeraspeul olli, laulis ta imme wäart
paljo rõmolikko laulusi, heitis nalja ja teggi
keik tembud, et keik rõõmsad woisid olla, ag-
ga mis temmal seford weaks olli, sest ei sa-
nud minna arro. Agga mitte ükski temma,
waid ka üks priist noor naesterahwas, kedda

ma enne olin näinud nisamma lustilisse ja
rõõmsa meelisse ollewad, kui mo sõbber, nähti
tänna sellesamma waewa foorma al ollewad.
Se teggi minnogi meelt kurwaks, — läksin
nore naesterahwa jure, pärrisin, mis asji ted-
da nenda pididi waewama, ütlesin ka: Teie,
mo aus preili, teie ja mo sõbber Iwan ollete
nenda kurwad, nago olleks teil kes teab mis
süddame peal.“

„Kust teie sedda tunnete?“ küsis preili.

„Teie mõllematte lahke meel ja rõõm on
teist tänna soutumaks kaddund, mis asji se on,
mis teie süddamid waewab?“ küsisin minna.

„Oh Summal!“ õhkas temma ja erni wessi
jooksis temmal palgid mõda mahha.

„Pange mitte pahhaks“, ütlesin ma, „et
ma sedda teie käest küsisin, ma tahhaks hea
melega sedda rasket fattet teie falla asja pealt
ärä wõtta ja teid jälle rõmolisseks teha.“

Ta hakkas mo käest kiinni, wiis mind ühte
iseseärralikko kambri, kus keddagi näggemas
egga kuulmas polnud ja ütles: „Teile, kui
Iwani trui sõbrale woin ma omma süddame

peält wälja räkida, agga ma pallun ette, et teie sest kellegile ei rāgi. — Minna armastan Iwanit wāgga ja pallun sedda temmale ka üttelda, et ma allati armastusfega temma peale mõtlen ja surmani temma eest tahhan palluda. Olgo se kus tahte, agga ühhendud peame meie sama! Mo ello ilma temmata polle middagi wāart! Keif kurwastust, mis temma pārrast kannatan, ei tunne ma raske ollwad; minna ollen temma omma ja jāen temma ommaks.

Pārrast koeo minnes kūsifin ma Iwani kāest, mikspārrast ta ni kurw. Agga kui wissa olli temma kāest wastust sada. Wimaks, kui ikka peale aeasin, rākis ta, et ta sedda ja sedda preilit wāgga armastada.

„Agga egga sul sellepārrast polle tarwis kurw olla?

„Selle pārrast kōl just mitte, agga kule kuidaš ašfi on: Arwata ühhe ku aea eest andsin ma temmale omma süddame luggu teada, — ei olnud temmal ka selle wasto middagi rākimist, — ma teadsin sedda ette, et ta mind

armastas. Agga ommeti ei tahha meie sowimised eddasi minna. Nāddala eest kōnnelesin sest temma wannemattega ja — —

„Sa said kui armas poeg wasto mõdetud?“ ütlesin minna.

„Oh, ei mitte!“ — olli wastus.

„Mo tagga parremaks! nisuggune mees, kui sinna, ei saand wasto mõdetud? Kas sa polle rikkas ja tark: rāgid keif keled, olled iggapiddi kassin ja mõistlik noormees ja esimenne kaupmees Peterburgis?“

„Keif tõssi, agga — —

„Mis agga seal weel ees woib olla?“

„Sa ommeti on seal üks suur ja raske kirm, mis minna ommast wāest ei jõua ärra weretada — ma ollen mõisnikko pārris ja temma wannemad ei anna tedda mulle enne, kui priiks ollen sanud.“

„Noh, eks se siis ei woi sündida?“

„Ei ialgi! — Ma pakkusin omma pārris herrale kümme tuhat — kakskümmend tuhat — wiiskümmend tuhat rubla; — ma langesin ta ette põlweli mahha, sedda teggi

ka mo pruut, agga ükski aäsi ei aidand. Selle pärrast ei olle mul ennam suggugi priiks samisse lotust; mis minnust peab sama, sedda ma ei tea. Ma poeksin enne ma alla, kui weel pärrises põlweš ühhe tunni ellaksin.

Ühhel hommikul aeas üks kutsar, kaks hoost troška eest, tuhhat nelja mo maca ette. Kes seal peaks nenda aeama, mõtlešin ma. — Kes se olli? — mo noor sõbber kargas troška pealt mahha, enne weel, kui hobbused seisma jäid. Tal nähti suur rut tagga ollewad, — minna tahtsin wästo minna ušt lahti teggema, agga häddašte olin toli pealt ülles tõusnud, kui ta keige uksega, et ukse tükid möda tubba lendasid, siise tulli. — Ma mõtlešin tedda hullu ollewad. — Ta tõmbas mo kühbara, panni mo pähhä ja weddas mind sõnna laumatta uksest wälja.

„Tulle liggi!“ ütles ta korraga.

„Kus pole ma pean tulles?“

„Tunništusse mehheš mo lahti ostmisse

jure. Tunni pärrast pean seal ollema, muido ei sa sest middagi.“

„Sowin sulle süddamest head õnne. — —“

„Pärrast, pärrast, nüüd ei olle aega!“

Mõisnikko laua peale olli 150 tuhhat rubla wälja loetud ja ta andis priuše kirja mo sõbra kätte.

„Agga weel üks aäsi“, ütles mõisnik, „sa pead mulle ka lubbama, et sa mind pulma kutsud.“

„Wägga hea melega!“ ütles sõbber.

Ma tahtsin weel middagi õõlda, agga ta weddas mind jälle wälja troška peale ja hündis: „Kutsar, lasse sõita, otse mo prudi wänematte jure!“ — Kui senna saime, tõmbas ta pabberi põuest, wiiskas laua peale, ja ütles: „Siin ta nüüd on!“ —

Prudi isä andis temmale kät, emma hakkas ta ümbert kinni ja nuttis rõmo pärrast; agga mis teggi pruut? — Ta silmist jooksis weessi kui kattuse räästast kange wihmaga, ja — otse, kui peigmehhe kaela tahtis hakkata,

nõrgastas ärra. Peigmees kargas temmale appi, kandis tedda sohwa peale ja andis fenni musso, kui ta jälle toibus.

„Ma tean“, ütles siis pruut, „sa olled enast minno pärrast waeseks teinud! olled hirmust hinda omma priuße eest maksnud, kuidas woin ma sedda sulle jälle tasuda? — Reige ello aea tahhan ma holega tööd tehha ja sinno raskust kanda aidata — muud ei olle mul lubbada. Mingo rikkus omma teed! parem waene sinno abbikasa olla, kui sure rikkuße sees sind õnneto nähha.“

„Ma ollen rikkam, kui ial enne, — sinna olled nüüd minno pärralt! sa olled mul kallim, kui keis mailma warra“ — kostis peigmees. —

Kolme nädala pärrast ollid pulmad ja Swan endine pärris-herra olli prudi isamehheks pallutud. Kes pulma ael kutsus ta nore pari ühte isseärallikko kambri, minna juhtusin ka foggematta seina, ja et enast seal ülesarro näggin ollewad, tahtsin ärra minna, ag-

ga Swan hüdis: „Sä sinna seie, sinno eest ei olle mul middagi sallaja hoida!“

„Siin on minno pulma kingitus!“ ütles endine pärris-herra, prudi kätte ühte pakkifest andes. — „Ükski innimenne ei pea teise pärris ollema. Teie peigmees on teie pärrast pea keis omma warra ärra andnud, siis sowin ma, et ta sedda teie läbbi jälle kätte saab. Ma ollen temma armastust teie wasto wägga raske promi peale pannud, ja ollen sedda leidnud kuldse ollewad; mis ma seal weel õnne mõistan sowida, teie ollete jo muidogi õnnelikud küllalt! Summal õnnistago teid ka eddespidi!“ Agga mis teie arwate, luggejad, mis selle pakkifeste sees olli, mis herra prudile andis, ja kui paljo se wäart olli? — Mitte muud middagi, kui 150 tuhat rubla puhhast rahha, koppiko peal ni paljo. — Pulmad olid muidogi ausad ja rõõmsad, agga said selle rohke kingitusse läbbi weel diete rõõmsaks, ja kais üks „hurra“ teise peale nore pari ja selle hea herra nimmele. — Swan ellab praego alles omma proua ja lastega õnnelikult.

„Mis olli selle herra nimmi?“ küsisid mitto.

„Wurst Sheremetjew.“ —

Keis sõbrad tõstsid mütsa ja hüüdsid: „Ellago wurst Sheremetjew!“ — — Meie agga, kes meie praego ellame, eks meie woi tuhhat kord rõõmsamine disata: Ellago Keiser Aleksander II.?! Sa sedda on temma wäärt: temma on mittokummend miljoni pärrispõlwe ikkest peastnud ja nende aalikkõ õnne kindlaks raeanud. Pikkendago Summal temma ellopäiwi ja õnnistago tedda rohkestes siin aalikkõs põlwees ja seal iggaweste! —

Märg mees ja märg naene.

Üks põllomees teggi keige päwa läbbi põllo peal tõõd, kus raske wihmasaddo ja tuul tedda olli nenda läbbi lõnud, et ennam hamba al kuiwa ei olnud ja tulli õhto hilja, märg ja wäsinud kojo. Roddo ukse peal tulli temma alles noor naene, temmale wästo, kes keige päwa läbbi sojas toas istunud ja mitte ei

julgend pead uksest wälja piista, ütles rõõmsa healega: „Minno armas mees! Keige päwa läbbi saddas kangeste wihma ja puhhus tuult, sellepärast ei sanud ma kaewust wet tua, et olleksin woinud sulle soja leent wästo keta. Sa olled jubba nüüd üks kord märg, to sinna mulle paar ämbri täit kaewust wet; märemaks sa ennam ei woi sada, kui sa jubba olled!“

Naesl olli õigus kü, märgemaks ei woinud ta ennam sada, sellepärast ei rakinud temma wästo, wõttis ämbri, läks ja tõi wet. Kui ta jälle weega taggasi tulli, ei olnud naene weel mitte middagi walmis pannud, waid otis et mees pididi ka tuld üles teggema ja padda pēssema. Kui mees sedda näggi, wõttis ühhe ämbre teise järrele ja kallaks naese kaela ütteldes: „Nüüd olled sa nisammo märg, kui minna ja woid isse miina ja wet tua; märemaks ei woi sa jo ennam sada!“

Suremat rido neil ei olnud; agga sest tunnisti sadik olli igga kord, kui mees kojo tulli, tubba kassitud ja soe leem walmis kedetud.

Nenda sai üks hea süddamega innimenne
parrandud, kedda emma koddo olli ärra elli-
tanud ja isse keif tütre eest teinud. Mele
haigust neil ial ennam ei olnud, waid ellasid
rõmo ja rahho sees omma ello otsani; teine
aitas rõmuga teist. Üleks mees kōhhe kūr-
jaga wanduma ja pekšma hakkand naene ter-
rawat suud prukinud, nutnud ja kōjo emma
jure jookšnud, siis olleks nende ello iggaweste
hukka lainud?

Siin mailma ello orgus
Ellab se, kui otse põrgus,
Kellel on üks riid' ja meel,
Emma abbi-ello teel!
Kanna-pekšas weerwad munnad,
Nenda juhtuwad ka sõnnad —
Olgo pišsukšes ehk sureš —
Wagga abbi-ello jures!
Ommei, ei sa sest kārta,
Leppiwad jo kōhhe ärra,
Et sest ei saaks willund wiis,
Armastus on armsam siis!

Neamõõtja.

Kerge on kül järke wata,
Kuidas aeg siin ärra läab,
Ufi päiwi jälle ota,
Mis uus aeg meil jälle toob:
Tunni-kel mis seinas figub,
Mõdab aega wägga heast,
Tiksub, kōksub, lõõb ja ligub,
Tunnid mõistab seada peast:
Olgo pimmes, olgo walges,
Kunni otsas pääw ja õ,
Kui tal nui seal rippub külges,
Siis ei lõppe temma tõ:
Ei ta tühjast kōhhust tea,
Ei ka raso leiba sõ,
Sõl ja päwal on tal hea,
Wina-tilka ta ei jo!

Jutto jätkud.

Ei nä isseennast.

Rikkas ja wägga sitke mees olli ühhel pühapäeval koggematta kirjikusse lainud. Ta just sel pühhal olli jutluse allus seddawisi, et õpetajal palju olli rääkimist armastusse annetest. Kui ta koeo läks, ütles ta: „Õpetaja rääkis tanna ni palju armastusse andmistest, et se wist iggaühhe süddamesse läks, mul olleks praego wägga suur tahtminne, kerjama minna.“

Suretükki furus.

Suretükki wäe seersant lähkab soldati jure, kes suretükki jures wahhi peal. Seersant küsib: „Rule, ütle mulle, kui suur on sinno suurtük?“ — Soldat seisab wait. — „No ütle agga peale!“ — Soldat ei lause weelgi musta egga walget. — Wimaks ütleb seersant: „Ma nään, sa kardad, — agga wasta mulle, nago sa ennese wärikssele wastaks?“ — Siis pahwatas soldati su lahti, ütles täie

fuga naerdes: „Kui teie assemel minno ennese wäriksse sedda olleks küsitud, siis ma ütleks tale: pea su, sinna lurjus, mis sinnul minno suretükki teggemist!“

Mees ja naene.

Üks mees katsus ennast omma abikasa hõbide eest laua alla warjata. Kui se tedda ennam ommal wisil heaste armastada ei woinud, kähwatas: „Silma pilk tulled sa laua alt wälja!“ „Ei tulle agga mitte“ wastas mees laua alt; „ma tahhan ommetige wadata, kes perremees maeas, kas minna woi sinna!“ —

Tuttarlaps.

Üks nelja aastane tuttarlaps, kes omma emmaga esimest korda mõisas saksste toas olli, külis flawweri mängimist ja laulmist ja hakkas nutma. Saksad, kes sedda näggid, küsisid lapse käest: „Miks sa nuttab?“ Tah, mem ütles allati, kui m'e surreme, siis same taewa,

nüüd olleme siin, agga mo wäike wend ja
isä jäid koeo.

Lihhonik ja Tuhhan.

„Tuhhan, mis need härjad ni lahjaks on
jäänud,“ ütles lihhonik härja numajale. „Tean
kui Isand, waatke teie armastate ka silleda
karmadega, sepärast ollen neid nüüd pealt
silitanud.“

Perremees

kes kaugelt üht warrast omma naere põllo peal
näggi, ruttas senä, kurbateggiat kinni wõtma.
„Pois sa kelm, mis sa siin teed?“ kiskendas
perremees. Tännan selle nimme eest, agga
ennäh, ollen praego omma isä punnased nae-
red, so walgeste seast leidnud.

Mõisnik: „Kelle üllekohtuise sead on
minno põllo ni ärratustinud?“

Põllowaht: „Teie omma, aulik herra!“